

KOMISSION PÄÄTÖS,**tehty 29 päivänä huhtikuuta 2004,****kriisinhallinnan yleissuunnitelman hyväksymisestä elintarvikkeiden ja rehujen alalla**

(2004/478/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä 28 päivänä tammikuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 178/2002, ja erityisesti sen 55 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Edellä mainitun asetuksen (EY) N:o 178/2002 55 artiklassa säädetään, että komissio laatii tiiviissä yhteistyössä Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (jäljempänä ”elintarviketurvallisuusviranomaisen”) ja jäsenvaltioiden kanssa kriisinhallinnan yleissuunnitelman elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuuden alalla.
- (2) Yleissuunnitelman luonnoksesta on kuultu elintarviketurvallisuusviranomaista, ja siitä on käyty perusteellinen keskustelu jäsenvaltioiden kanssa elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevän pysyvän komitean yhteydessä.

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Tällä päätöksellä perustetaan edellä mainitun asetuksen (EY) N:o 178/2002 55 artiklassa säädetty, liitteenä oleva kriisinhallinnan yleissuunnitelma elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuuden alalla.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan sitä kuukautta seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jolloin se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 29 päivänä huhtikuuta 2004.

Komission puolesta
David BYRNE
Komission jäsen

*LIITE***ELINTARVIKKEITA/REHUJA KOSKEVA KRIISINHALLINNAN
YLEISSUUNNITELMA****1. ELINTARVIKKEITA/REHUJA KOSKEVAN KRIISINHALLINNAN YLEISSUUNNITELMAN SOVELTAMISALA**

Asetuksen (EY) N:o 178/2002 IV luvun 3 jaksossa suunnitellaan uusia riskinhallinnan menetelmiä elintarvikkeiden ja rehujen alalla: komission perustama kriisiyksikkö, johon elintarviketurvallisuusviranomaisen osallistuu, sekä elintarvikkeita/rehuja koskeva kriisinhallinnan yleissuunnitelma, jossa täsmennetään erityisesti kriisin hallitsemiseksi tarvittavat käytännön menettelyt. Elintarvikkeita/rehuja koskevaa kriisinhallinnan yleissuunnitelmaa kutsutaan jäljempänä ”yleissuunnitelmaksi”.

Tämän jakson kolme artiklaa ovat yhteydessä toisiinsa:

Asetuksen 55 artiklan mukaan komissio laatii tiiviissä yhteistyössä elintarviketurvallisuusviranomaisen ja jäsenvaltioiden kanssa elintarvikkeita/rehuja koskevan kriisinhallinnan yleissuunnitelman, jossa eritellään kriisitilanteet sekä kriisinhallinnassa tarvittavat käytännön menettelyt, mukaan lukien avoimuusperiaate ja tiedotusstrategia.

Asetuksen 56 artiklan mukaan komissio perustaa kriisiyksikön.

Asetuksen 57 artiklassa eritellään kriisiyksikön tehtävät.

Erityisesti asetuksen 55 artiklan mukaan yleissuunnitelmassa eritellään ne tilanteet, joihin liittyy elintarvikkeista ja rehuista ihmisten terveydelle aiheutuvia välittömiä tai välillisiä riskejä, joita ei todennäköisesti voida riittävässä määrin estää, ehkäistä tai vähentää hyväksyttävälle tasolle nykyisin voimassa olevilla säännöksillä taikka 53 ja 54 artiklaa soveltamalla.

Lisäksi 56 artiklan mukaan komissio perustaa kriisiyksikön, ”jos komissio havaitsee tilanteen, johon liittyy elintarvikkeista tai rehuista ihmisten terveydelle aiheutuva vakava välitön tai välillinen riski, jota ei voida ehkäistä, poistaa tai vähentää nykyisin voimassa olevin säännöksin eikä hallita riittävällä tavalla pelkästään 53 ja 54 artiklaa soveltamalla”.

Sen vuoksi yleissuunnitelmassa eritellään:

- kriisitilanteet
- yleissuunnitelman soveltamiseen johtava prosessi
- kriisikoordinaattorien verkoston perustaminen
- käytännön menettelyt kriisin hallitsemiseksi:
- kriisiyksikön tehtävä

- kriisiyksikön käytännön toiminta (kokoonpano, toimintavälineet, toimet)
- yhteys kriisiyksikön ja päätöksentekoprosessin välillä
- kriisin päätyminen
- hallintamenettelyt, kun kyseessä on mahdollisesti vakava riski
- tiedotusstrategia
- avoimuusperiaatteet.

Yleissuunnitelmassa vahvistetut hallintamenettelyt muodostavat suuntaviivat, joita sovelletaan jäsenvaltioihin, elintarviketurvallisuusviranomaiseen ja komissioon.

2. KRIISITILANTEET

2.1. Kriisitilanteet, joihin liittyy ihmisten terveydelle aiheutuva vakava välitön tai välillinen riski

Kriisitilanteita ovat tilanteet, joissa kriittiset tekijät ovat sen tasoisia, että komissio katsoo kyseisen elintarvikkeista tai rehuista aiheutuvan riskin hallinnan niin monimutkaiseksi, ettei sitä voida hallita riittävällä tavalla voimassa olevin säännöksin tai pelkästään 53 ja 54 artiklaa soveltamalla.

Saatu kokemus osoittaa, että riskitilanteet hallitaan yleensä riittävän hyvin nykyisillä menettelyillä. Näin ollen kriiseiksi katsottavia tilanteita on hyvin vähän tai vain poikkeuksellisesti.

Näitä kriittisiä tekijöitä ovat erityisesti seuraavat:

tilanteeseen liittyy ihmisten terveydelle aiheutuva vakava välitön tai välillinen riski ja/tai se käsitetään sellaiseksi tai tehdään tunnetuksi sellaisena tai voidaan käsittää sellaiseksi ja/tai tehdä tunnetuksi sellaisena

ja

riski on levinnyt tai voi levitä huomattavaan osaan elintarvikeketjua

ja

mahdollisuus riskin leviämiseen useisiin jäsenvaltioihin ja/tai kolmansiin maihin on merkittävä.

Yleissuunnitelma edellyttää kriisiyksikön perustamista, kun asiaan liittyvää välitöntä tai välillistä riskiä pidetään **vakavana**. Sen vuoksi yleissuunnitelmaan sisältyy lähes kaikissa tapauksissa kriisiyksikön perustaminen.

2.2. Kriisitilanteet, joihin liittyy mahdollisesti vakava riski

On tärkeää, että tässä suunnitelmassa otetaan huomioon tapaukset, joissa riski on mahdollinen mutta voi kehittyä vakavaksi riskiksi, jota ei todennäköisesti voida ehkäistä, poistaa tai vähentää nykyisin voimassa olevin säännöksin eikä pelkästään

53 ja 54 artiklaa soveltamalla. Tällaisissa tapauksissa ei perusteta kriisiyksikköä, vaan tarkoituksenmukaisilla säännöksillä hallitaan tehokkaasti tämäntyyppiset kriisit.

3. YLEISSUUNNITELMAN SOVELTAMISEEN JOHTAVA PROSESSI

Tiedot, jotka mahdollisesti johtavat elintarvikkeita/rehuja koskevan kriisinhallinnan yleissuunnitelman soveltamiseen ja tarvittaessa kriisiyksikön perustamiseen, voivat olla peräisin seuraavista:

- nopean hälytysjärjestelmän kautta toimitetut ilmoitukset (elintarvikkeita ja rehuja koskeva nopea hälytysjärjestelmä, RASFF)
- jäsenvaltioista saadut tiedot (muuntotyypiset ilmoitukset, elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevässä pysyvässä komiteassa annetut tiedot jne.)
- elintarviketurvallisuusviranomaisen antamat tiedot
- elintarvike- ja eläinlääkintätoimiston (FVO) raportit
- EU:n epidemiologiselta verkostolta saadut tiedot
- kolmansista maista tai kansainvälisiltä elimiltä saadut tiedot
- tiedot mistä tahansa muista lähteistä (kuluttajaryhmät, teollisuus, muut sidosryhmät, tiedotusvälineet jne.).

Kun komissio katsoo riskejä koskevien tietojen analyysin perusteella, että 2.1 tai 2.2 kohdassa vahvistetut edellytykset voivat täytyä, se ottaa alustavasti yhteyden asianomaisiin jäsenvaltioihin tutkiakseen tilannetta ja elintarviketurvallisuusviranomaiseen pyytääkseen tietoja kyseisestä riskistä.

Komission määrittää kaiken saatavilla olevan asiaan liittyvän tiedon arvioinnin perusteella, täytyvätkö 2.1 tai 2.2 kohdassa vahvistetut edellytykset.

4. KRIISIKOORDINAATTORIEN VERKOSTON PERUSTAMINEN

Kukin jäsenvaltio, elintarviketurvallisuusviranomainen ja komissio nimeävät yhden kriisikoordinaattorin ja hänen varamiehensä asianmukaisella tasolla. Nimettyjen koordinaattoreiden ja varamiesten nimet ja yhteystiedot on ilmoitettava komissiolle.

Komissio järjestää koordinaattoreiden kokoukset pian heidän nimeämisensä jälkeen. Ensimmäisessä kokouksessa komissio jakaa käsikirjan, joka sisältää täydellisen luettelon koordinaattoreista ja varamiehistä sekä yhteystiedot. Käsikirja sisältää myös luettelon yhteisön vertailulaboratorioista. Käytännön toimintasäännöistä keskustellaan esimerkiksi sen varmistamiseksi, että kuhunkin koordinaattoriin voidaan saada yhteys, jos kriisi toteutuu hyvin nopeasti, ja että yhteistyö riskiä koskevan tiedotusstrategian osalta on tehokasta (ks. 7 jakso). Sidosryhmiä kuullaan näiden kokousten tuloksista, jotka koskevat niiden etua.

Näiden käytännön toimintaa koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen avulla olisi varmistettava, että toimintaan ryhdytään nopeasti. Tarvittaessa nämä käytännön toimintaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt liitetään yleissuunnitelmaan.

5. KÄYTÄNNÖN MENETTELYT SELLAISEN KRIISIN HALLITSEMISEKSI, JOHON LIITTYY IHMISTEN TERVEYDELLE AIHEUTUVA VAKAVA VÄLITÖN TAI VÄLILLINEN RISKI

5.1. Kriisiyksikön perustaminen

Kun komissio katsoo riskejä koskevien tietojen analyysin perusteella, että 2.1 kohdassa vahvistetut edellytykset voivat täytyä ja erityisesti että riski on todennäköisesti vakava, se ottaa alustavasti yhteyden asianomaisiin jäsenvaltioihin tutkiakseen tilannetta ja elintarviketurvallisuusviranomaiseen pyytääkseen tietoja kyseisestä riskistä.

Komissio perustaa kaiken saatavilla olevan asiaan liittyvän tiedon arvioinnin perusteella kriisiyksikön, jos 2.1 kohdassa mainittujen edellytysten katsotaan täyttyvän.

Komissio ilmoittaa välittömästi jäsenvaltioille ja elintarviketurvallisuusviranomaiselle kriisiyksikön perustamisesta.

Kriisiyksikön perustamista koskevan päätöksen johdosta kaikkien asianomaisten osapuolten (komissio, elintarviketurvallisuusviranomainen, jäsenvaltiot) on sovellettava yleissuunnitelman 5, 7 ja 8 jaksoa.

5.2. Kriisiyksikön tehtävä

Kriisiyksikkö on vastuussa kaikkien asiaan liittyvien tietojen keruusta ja arvioinnista ja kriisin hallitsemiseksi käytettävissä olevien vaihtoehtojen määrittämisestä.

Kriisiyksikön tehtävänä on myös tiedottaa yleisölle asianomaisista riskeistä ja niiden vuoksi toteutetuista toimenpiteistä.

Kyseessä on lisäväline, jolla varmistetaan tehokas kriisinhallinta paremman koordinoinnin ja nopean toiminnan avulla. Sen vuoksi kaikkien kriisiyksikön jäsenten on toimittava yhteistyössä kaiken saatavilla olevan asiaan liittyvän tiedon keräämiseksi ja jakamiseksi; lisäksi jäsenet tekevät yhteistyötä kerättyjen tietojen arvioimiseksi ja soveltuvan riskinhallintatavan määrittämiseksi. Kriisiyksikön kaikki jäsenet tekevät yhteistyötä myös tiedotuksen alalla ja määrittävät parhaat tavat, joilla yleisölle tiedotetaan avoimella tavalla.

Sen sijaan kriisiyksikkö ei ole vastuussa riskinhallintaa koskevien päätösten tekemisestä eikä lainsäädännön täytäntöönpanosta (valvontanäkökohdista).

Nämä käytännön menettelyt eivät korvaa menettelyjä, joita käytetään komissiolle tai jäsenvaltioille tai elintarviketurvallisuusviranomaiselle kuuluvan toimivallan puitteissa.

Näin ollen kriisinhallintaa koskevat päätökset tehdään jo voimassa olevien erityisten menettelyjen (erityisesti komiteamenettelyjen) mukaisesti.

Kukin jäsenvaltio on vastuussa virallisen valvonnan hallinnoimisesta alueellaan. Jäsenvaltioiden vahvistamat toimintasäännöt, jotka koskevat kriisitilanteissa tarpeellisten kiireellisten valvontatoimenpiteiden koordinoitua, pysyvät voimassa. Terveys- ja kuluttaja-asioiden pääosasto on vastuussa elintarvike- ja eläinlääkintätoimiston tarkastusryhmien lähettämisestä kiireellisesti, jos se on tarpeen.

Elintarviketurvallisuusviranomaisen on puolestaan vastuussa niiden menettelyjen hallinnoimisesta, jotka koskevat tieteellisen lausunnon antamista silloin, kun tiedekomitealta tai joltain sen tiedelautakunnalta pyydetään kiireellistä tieteellistä lausuntoa.

5.3. Kriisiyksikön käytännön toiminta

Kokoonpano

Kriisiyksikön kokoonpanoon kuuluvat komission ja elintarviketurvallisuusviranomaisen kriisikoordinaattorit (tai heidän varamiehensä), niiden jäsenvaltioiden kriisikoordinaattori(t), joita asia koskee suoraan, sekä muut edustajat komissiosta, elintarviketurvallisuusviranomaisesta ja siitä jäsenvaltiosta (niistä jäsenvaltioista), joita asia koskee suoraan. Elintarviketurvallisuusviranomaisen tarjooa tarvittavan tieteellisen ja teknisen avun.

Kriisiyksikön tehtävänä on helpottaa nopeaa ja tehokasta toimintaa. Sen jäsenet ovat mukana kriisiyksikön säännöllisissä ja kiireellisissä kokouksissa, ja heiltä vaaditaan korkean tason asiantuntemusta ja sitoutumista. Heidän on kyettävä ottamaan vastuuta, ja sen vuoksi on tarpeen nimetä henkilöitä, jotka toimivat erittäin vastuullisessa tehtävässä elintarvikkeiden/rehujen alalla.

Kriisiyksikkö voi katsoa, että muiden viranomaisten tai yksityishenkilöiden asiantuntemusta tarvitaan kriisin hallinnassa, ja pyytää näiden apua pysyvästi tai tapauskohtaisesti. Esimerkiksi yhteisön tai kansallisten vertailulaboratorioiden asiantuntijoita voidaan pyytää osallistumaan kriisiyksikköön, jos heidän laboratorioanalyyskejä koskeva asiantuntemuksensa on tarpeen.

Ne henkilöt, jotka komissiossa ja elintarviketurvallisuusviranomaisessa vastaavat elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuutta koskevasta tiedotuksesta, on otettava mukaan kriisiyksikön työhön.

Kriisiyksikön toimintaa koskevat käytännön menettelyt

Komission kriisikoordinaattori (tai hänen varamiehensä) toimii kriisiyksikön puheenjohtajana. Puheenjohtaja **varmistaa erityisesti yhteyden kriisiyksikön työn ja päätöksentekoprosessin välillä**. Häntä avustavat asianomais(t)en komission toimivaltaisen yksikön (toimivaltaisten yksiköiden) tekninen asiantuntija (tekniset asiantuntijat).

Puheenjohtaja varmistaa kriisiyksikön toiminnan sujuvuuden ja tehtävien jakamisen jäsenien kesken ottaen huomioon heidän pätevyytensä.

Mahdollisimman pian sen jälkeen, kun päätös kriisiyksikön perustamisesta on tehty, puheenjohtaja kutsuu elintarviketurvallisuusviranomaisen koordinaattorin ja niiden jäsenvaltioiden koordinaattorit, joita kriisi koskee suoraan, kriisiyksikön

ensimmäiseen kokoukseen. Koordinaattoreiden mukana voi seurata rajallinen määrä henkilöitä. Puheenjohtaja voi asettaa mukana seuraaville henkilöille enimmäismäärän.

Elintarviketurvallisuusviranomaisen koordinaattori ja jäsenvaltioiden koordinaattorit, jotka ovat mukana kriisiyksikössä, ovat vastuussa siitä, että kriisiyksikön kokouksiin osallistuvat henkilöt on valittu siten, että käytettävissä oleminen, asiantuntemus ja vastuun taso on riittävää. Käytännössä tämä tarkoittaa, että kriisikoordinaattori tai hänen varamiehensä osallistuu kaikkiin kokouksiin, ja heidän lisäksi osallistujina on päteviä henkilöitä.

Elintarviketurvallisuusviranomaisen on vastuussa tieteellisen ja teknisen avun tarjoamisesta, jos se on tarpeen, erityisesti siltä osin kuin on kyse tieteellisen tiedon tilasta (kaiken kyseiseen riskiin liittyvän tieteellisen tiedon keruu ja arviointi).

Kriisiyksikkö on vastuussa läheisistä yhteyksistä asianomaisiin sidosryhmiin, erityisesti silloin, kun on tarpeen jakaa tietoja.

Toimintavälineet

Komissio huolehtii kriisiyksikön kokousten sihteeristöstä (pöytäkirjat jne.) ja antaa kriisiyksikön käyttöön kaikki sen toiminnan sujuvuuden kannalta tarpeelliset henkilöresurssit ja aineelliset resurssit (erityisesti kokoustilat, viestintävälineet jne.).

Kriisiyksikkö käyttää RASFF-verkoston teknisiä välineitä tiedonvälitykseen ja -jakeluun, erityisesti jäsenvaltio(i)lle esitettäviin tietopyyntöihin ja tietojen vastaanottamiseen jäsenvaltio(i)lta.

Kriisiyksikön toimet

Edellä mainitun 57 artiklan mukaisesti kriisiyksikön toimia ovat seuraavat:

- Toimet, jotka liittyvät asiaankuuluvan tieteellisen aineiston ja tiedon keruuseen, jonka ansiosta asianomainen riski on mahdollista hallita mahdollisimman tehokkaasti. Erityisesti
  - saatavilla oleva tieteellinen tieto jaetaan kriisiyksikön eri jäsenille
  - tarvittaessa jäsenille annetaan tehtäväksi kerätä lisää tieteellistä tietoa
  - tarvittaessa koordinoidaan tarpeellisia toimia tieteellisessä tiedossa esiintyvien puutteiden poistamiseksi
  - tarvittaessa jäsenille annetaan tehtäväksi yhteydenotto kansainvälisiin järjestöihin, asianomaisiin sidosryhmiin ja kolmansiin maihin sen varmistamiseksi, että kaikki asiaankuuluva tieto on saatavilla ja jaetaan
  - tarvittaessa kriisiyksikkö voi pyytää apua yhteisön vertailulaboratorioilta.

Tieteellisen tiedon keruuta koskevia tehtäviä osoitettaessa on otettava huomioon elintarviketurvallisuusviranomaisen erityisasiantuntemus ja sen näitä kysymyksiä varten jo kehittämät tieteellisen tiedon jakamiseen liittyvät mekanismit (elintarviketurvallisuusviranomaisen verkostot).

Tieteellisen tiedon keruuta koskevia tehtäviä osoitettaessa voidaan myös tarvittaessa hyödyntää muilta komission hallinnoimilta verkostoilta saatavaa apua. Näitä ovat esimerkiksi ihmisten sairauksia koskeva varhaisvaroitus- ja reagoitijärjestelmä (EWRS) tai eläintautien ilmoitusjärjestelmä (ADNS) tai tutkimuksen pääosaston hallinnoimat tutkimusalan verkostot.

- Toimet, jotka liittyvät muun asiaankuuluvan tiedon keruuseen (muu kuin edellä mainittu tieteellinen tieto). Erityisesti
  - kaikki saatavilla oleva asiaan liittyvä tieto jaetaan (virallisten valvontatoimenpiteiden tulokset, virallisten vertailulaboratorioiden suorittamien analyysien tulokset, kolmansista maista saadut tiedot jne.).
  - tarvittaessa jäsenille annetaan tehtäväksi kerätä lisää tietoa
  - tarvittaessa jäsenille annetaan tehtäväksi yhteydenotto kansainvälisiin järjestöihin, asianomaisiin sidosryhmiin ja kolmansiin maihin sen varmistamiseksi, että kaikki asiaankuuluva tieto on saatavilla ja jaettu.
- Toimet, jotka liittyvät saatavilla olevan tiedon arviointiin. Erityisesti
  - jäsenien, erityisesti elintarviketurvallisuusviranomaisen, jo suorittamien arviointien tai muuten saatavilla olevien arviointien jakaminen
  - riskin arvioinnin organisoiminen, ottaen huomioon elintarviketurvallisuusviranomaisen erityistehtävä tieteellisen ja teknisen tuen antamisessa kriisiyksikölle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollisuutta pyytää elintarviketurvallisuusviranomaiselta virallista tieteellistä lausuntoa
  - tarvittaessa yhteisön vertailulaboratorioiden teknisen tuen käyttäminen analyttisissä kysymyksissä.
- Toimet, jotka liittyvät niiden käytettävissä olevien vaihtoehtojen määrittämiseen, joilla ihmisten terveydelle aiheutuva riski voidaan ehkäistä, poistaa tai vähentää hyväksyttävälle tasolle, ja näiden vaihtoehtojen ajantasaistaminen uuden saatavilla olevan tiedon sekä tilanteen kehittymisen perusteella. Erityisesti
  - kriisiyksikön jäsenten on tehtävä yhteistyötä käytettävissä olevien vaihtoehtojen määrittämiseksi
  - jäsenten on laadittava yhteinen asiakirja käytettävissä olevista vaihtoehdoista. Asiakirjan on sisällettävä kunkin vaihtoehdon osalta perustelu vaihtoehdon yksilöimiselle, erityisesti saatavilla olevien tietojen arvioinnin tärkeimmät tulokset.
- Toimet, jotka liittyvät yleisölle suunnattavan, asiaan liittyviä riskejä ja toteutettuja toimenpiteitä koskevan tiedotuksen järjestämiseen.

Tätä asiaa käsitellään tarkemmin 7 jaksossa.

On huomattava, että kriisiyksikkö voi kaikissa näissä toimissa pyytää pysyvästi tai tapauskohtaisesti tiettyjen henkilöiden apua, jos heidän asiantuntemustaan pidetään tarpeellisena.

5.4. Yhteys kriisiyksikön ja päätöksentekoprosessin välillä

Kriisinhallintatoimet

Kriisinhallintatoimiin kuuluvat kaikki toimet, jotka ovat tarpeen kyseisen riskin ehkäisemiseksi, poistamiseksi tai vähentämiseksi: osa toimista on kriisiyksikön vastuulla ja osa kuuluu komission ja/tai jäsenvaltioiden vastuualueeseen. On huomattava, että nämä toimet eivät rajoita 53 artiklan 2 kohdassa komissiolle annettua mahdollisuutta hätätilanteissa tilapäisesti toteuttaa toimenpiteitä kuultuaan kyseisiä jäsenvaltioita ja ilmoitettuaan asiasta muille jäsenvaltioille.

Vaihe 1

- Komissio kutsuu kriisiyksikön koolle mahdollisimman pian sen perustamisen jälkeen.
- Kriisiyksikkö toimii 5, 7 ja 8 jakson mukaisesti.

Vaihe 2

- Kriisiyksikön määrittämät vaihtoehdot on ilmoitettava komissiolle, joka ilmoittaa ne välittömästi jäsenvaltioille.
- Komissio valmistelee toimenpiteet, jotka toteutetaan tarvittaessa. Se voi myös pyytää elintarviketurvallisuusviranomaiselta kiireellisen tieteellisen lausunnon, jos elintarviketurvallisuusviranomaisen virallinen tieteellinen lausunto katsotaan tarpeelliseksi.

Vaihe 3

- Elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevän pysyvän komitean kokouksessa tarkastellaan ehdotettuja toimenpiteitä ja annetaan niistä lausunto, jos se on tarpeen.
- Tarvittaessa hyväksytään kiireellisiä toimenpiteitä erityisesti asetuksen (EY) N:o 178/2002 53 ja 54 artiklassa säädettyjen menettelyjen perusteella.
- Kun kiireellistä tieteellistä lausuntoa pyydetään, elintarviketurvallisuusviranomaisen toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että lausunto annetaan mahdollisimman pian.

Pysyvät toimet, jotka on toteutettava kriisin koko keston ajan

- Kriisin koko keston ajan kriisiyksikkö kerää ja arvioi jatkuvasti asiaankuuluvia tietoja ja arvioi käytettävissä olevia vaihtoehtoja uudelleen. Ajantasaistetut vaihtoehdot ilmoitetaan komissiolle ja jäsenvaltioille. Komissio voi valmistella muutettuja toimenpiteitä ja jättää ne elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevän pysyvän komitean tarkasteltavaksi.

- Kriisin koko keston ajan elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevä pysyvä komitea pitää säännöllisiä ja kiireellisiä kokouksia sen varmistamiseksi, että kaikki asiaan liittyvät tiedot jaetaan, erityisesti tiedot, jotka koskevat kaikkien tarpeellisten toimenpiteiden hyväksymistä ja kriisinhallintatoimenpiteiden täytäntöönpanon seuranta (asianomaisten jäsenvaltioiden raportit, jotka toimitetaan elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevälle pysyvälle komitealle keskusteltavaksi).
- Kriisin koko keston ajan kriisiyksikkö tiedottaa yleisölle ja sidosryhmille 7 jaksossa esitetyn tiedotusstrategian perusteella ja 8 jaksossa tarkoitettujen avoimuusperiaatteiden mukaisesti.

Yhteys kriisiyksikön ja päätöksentekoprosessin välillä

- Käytännön mekanismeilla varmistetaan riittävä yhteys kriisiyksikön työn ja päätöksentekoprosessin välillä. Erityisesti pysyvälle komitealle annetaan säännöllisesti ajantasaiset tiedot kriisiyksikön työstä, ja elintarviketurvallisuusviranomaisen kutsutaan pysyvän komitean kokouksiin. Kriisiyksikölle tiedotetaan jatkuvasti päätöksentekoprosessissa toteutetuista toimenpiteistä, jotta asiaan liittyviä tietoja voidaan koordinoita.

5.5. Kriisin päättyminen

Edellä mainittuja menettelyjä jatketaan, kunnes kriisiyksikkö lakkautetaan. Jos komissio katsoo kriisiyksikköä kuultuaan ja toimittuaan elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevän pysyvän komitean välityksellä tiivissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, että kriisiyksikkö on saanut työnsä päätökseen, koska riski on hallinnassa, se voi lakkauttaa kriisiyksikön.

5.6. Kriisin jälkiarviointi

On toteutettava kattava kriisin jälkiarviointi, johon otetaan mukaan sidosryhmät. Kriisikoordinaattoreiden kokous järjestetään kriisin päättymisen jälkeen, jotta erilaisten kriisinhallinnassa käytettyjen välineiden toimintaa voidaan parantaa kriisin jälkiarvioinnin ja saadun kokemuksen perusteella.

6. HALLINTAMENETTELYT, KUN RISKI ON MAHDOLLISESTI VAKAVA

Kun riskejä koskevien tietojen analyysin perusteella katsotaan, että 2.2 kohdassa vahvistetut edellytykset voivat täytyä, komissio ottaa alustavasti yhteyttä asianomaiseen jäsenvaltioon (asianomaisiin jäsenvaltioihin) tutkiakseen tilannetta ja elintarviketurvallisuusviranomaiseen pyytääkseen tietoja kyseisestä riskistä.

Jos komissio katsoo kaiken saatavilla olevan asiaan liittyvän tiedon arvioinnin perusteella, että 2.2 kohdassa vahvistetut edellytykset täyttyvät, se ilmoittaa välittömästi jäsenvaltioille ja elintarviketurvallisuusviranomaiselle, että yleissuunnitelman 6, 7 ja 8 jaksoa sovelletaan.

Mahdollisimman pian sen jälkeen, kun on tehty päätös yleissuunnitelman tämän jakson soveltamisesta, komissio toteuttaa seuraavat toimet:

- asianmukaiset yhteydenotot jäsenvaltioihin, joita asia koskee suoraan, sekä elintarviketurvallisuusviranomaiseen, jotta niiden sisäiset kriisinhallintajärjestelmät käynnistettäisiin. Tarvittaessa olisi käynnistettävä hätätilanteita varten elintarviketurvallisuusviranomaisessa kehitetyt tieteellisen tiedon jakamista koskevat mekanismit (elintarviketurvallisuusviranomaisen verkostot).
- tarvittaessa pyyntö toimivaltaisten laboratorioiden aktivoimisesta ja niiden analyysitulosten jakamisesta.
- asianmukaiset yhteydenotot tai kokoukset niiden jäsenvaltioiden, joita asia koskee suoraan, sekä elintarviketurvallisuusviranomaisen kanssa, jotta varmistetaan kaiken asiaankuuluvan tiedon jakaminen (tieteelliset tiedot, valvontaa koskevat tiedot jne.).
- tiedotustoimet (ks. 7 jakso). Jäljempänä 8 jaksossa mainittuja avoimuusperiaatteita sovelletaan.

Näitä toimia jatketaan, kunnes riski on arvioitu perusteellisemmin. Jos riski katsotaan vakavaksi ja jos komissio katsoo, että 2.1 kohdassa vahvistetut edellytykset täyttyvät, perustetaan kriisiyksikkö ja sovelletaan 5, 7 ja 8 jaksossa vahvistettuja menettelyjä.

Jos riski ei kehity sellaiseksi, että se katsottaisiin vakavaksi, sovelletaan tavanomaisia riskinhallintaa koskevia säännöksiä.

7. TIEDOTUSSTRATEGIA

Kriisiyksikkö laatii tiedotusstrategiansa käsillä olevan tapauksen mukaisesti, jotta yleisölle tiedotettaisiin riskistä ja toteutetuista toimenpiteistä.

Tämä tiedotusstrategia kattaa kyseistä asiaa koskevan tiedotuksen sisällön ja ajoituksen, mukaan luettuina tietojen julkistamista koskevat yksityiskohtaiset järjestelyt.

Strategiassa otetaan huomioon kriisiyksikön kunkin jäsenen erityispätevyys ja vastuualueet, jotta voidaan järjestää koordinoitu, johdonmukainen ja avoin tiedotus yleisölle. Tätä varten vahvistetaan seuraavat käytännön toimintasäännöt:

- Komissiossa elintarvikkeita ja rehuja koskevasta tiedotuksesta vastaava henkilö ja elintarviketurvallisuusviranomaisessa tiedotuksesta vastaava henkilö ovat mukana kriisiyksikön työssä.
- Jäsenvaltiot, joita kriisi koskee suoraan, ja kriisiyksikön jäsenet pyrkivät kaikin tavoin varmistamaan, että heidän tiedotuksensa on johdonmukaista kriisiyksikön koordinoiman tiedotusstrategian kanssa.
- Samalla tavoin jäsenvaltiot, jotka eivät ole kriisiyksikön jäseniä, ovat mukana kriisiyksikön koordinoimassa strategiassa kriisinhallinnasta vastaavien koordinaattoreidensa välityksellä, jotta varmistetaan riskiä koskevan tiedotuksen johdonmukaisuus.

Kriisiyksikön strategian yhtenä osana on määrittää soveltuvat tiedotuskanavat, jotka on luotava tapauskohtaisesti Euroopan parlamentin, asianomaisten kolmansien maiden ja sidosryhmien kanssa.

Kriisiyksikön laatiman tiedotusstrategiaan on sisällytettävä mahdollisesti tarvittavat alustavat yhteydenotot sidosryhmiin, erityisesti silloin, kun julkistetaan tietoja, jotka liittyvät tiettyyn merkkiin tai kaupanimeen.

Tiedotusstrategiassa otetaan huomioon sidosryhmiä Euroopan tasolla edustavien organisaatioiden erityistehtävä tiedonvälityksessä.

Tiedotusstrategiaan kuuluu soveltuvien koordinoitujen yhteyksien luominen asianomaisiin kolmansiin maihin, jotta niille voidaan antaa selkeitä, täsmällisiä ja johdonmukaisia tietoja. Tiedotusstrategiassa määritellään myös asianmukainen tiedotus, jolla kolmansille maille ilmoitetaan kriisin päättymisestä.

Tiedotusstrategialla on varmistettava, että tiedotus on avointa 8 jaksossa esitettyjen periaatteiden mukaisesti.

Kun tiedotusta toteutetaan yleissuunnitelman 6 jakson mukaisesti, on myös varmistettava tiedotuksen tarvittava johdonmukaisuus. Kyseisessä jaksossa tarkoitetuissa yhteydenotoissa ja kokouksissa on tarvittaessa käsiteltävä tiedotusstrategiaa, joka laaditaan tämän jakson mukaisesti.

8. AVOIMUUSPERIAATTEET

Kun kriisiyksikkö antaa tiedonannon, sen on kaikin tavoin pyrittävä varmistamaan avoimuuden toteutuminen niiden yleisölle tiedottamista koskevien periaatteiden mukaisesti, joista säädetään asetuksen (EY) N:o 178/2002 10 artiklassa.

Yleisiä luottamuksellisuussääntöjä sovelletaan edelleen. Lisäksi asetuksen (EY) N:o 178/2002 52 artiklassa säädettyjä erityisiä luottamuksellisuussääntöjä sovelletaan elintarvikkeita ja rehuja koskevassa nopeassa hälytysjärjestelmässä suoritettuun tietojenvaihtoon.

Kun kriisiyksikkö tiedottaa elintarviketurvallisuusviranomaisen kriisiyksikköä varten suorittaman työn tuloksista, sovelletaan asetuksen (EY) N:o 178/2002 38 ja 39 artiklan mukaisia avoimuus- ja luottamuksellisuusperiaatteita.